

Kerteminde Seniorhøjskole - Forår 2024 – 58. semester

12 tirsdage i foråret 2024

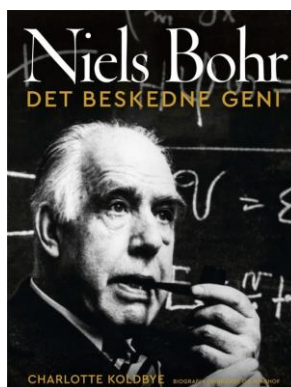
Privat foto – Kerteminde Ny Kirkegård, Kirsebærlunden.

TEMA: Demokrati – er det en mulighed?

Demokrati – er det en mulighed? Verdens lande menes overvejende at være demokratiske. Hjemmene menes at være demokratiske. Meget tyder dog på, at demokratiet har vanskelige vilkår – og hvad er demokratiet egentlig.

Forårets foredrag og andre events søger at give os svar.

Måske findes det bedste svar i det, at vi er sammen: lytter, lærer og synger. Lytter bl.a. til Niels Bohr, Jeppe Aakjær og Marius Pedersen; lærer om Ole Lejbachs maleri og synger med Evert Taube - nå ja, og så skal vi skabe underholdende timer og meget mere. Heldags tur til Syddanmark – og lige krydse grænsen.

Tirsdag d. 9. januar:

Velkommen og praktiske oplysninger.

Forårets tema og program i lette strøg.

Niels Bohr – Danmarks beskedne Geni.

Charlotte Koldbye, Videnskabsjournalist og forfatter, Roskilde.

Den danske fysiker Niels Bohr (1885-1962) er en af de allerstørste videnskabsmænd inden for sit felt. Bohrs atommodel står i dag som en af de mest banebrydende opdagelser i verdenshistorien.

Den er indirekte forudsætningen for atombomben, men også for de computere, lasere og mobiltelefoner, vi moderne mennesker er afhængige af.

Al informationsteknologi er vokset ud af Bohrs opdagelse i 1913, og man anslår, at en tredjedel af verdensøkonomien hviler på kvantefysikken. Niels Bohr Instituttet bliver grundlagt i 1921, og snart valfarter verdens dygtigste fysikere til København. Niels Bohr har, takket været sit væsen og sin utraditionelle og uhøjtidelige måde at udtænke og diskutere fysik på, skabt et mekka for fysikken. Bohr er en visionær leder, der har en legendarisk evne til at inspirere sine omgivelser - kolleger, venner og børn. Niels Bohr er en stor videnskabsmand, men er også et stort og modigt menneske, der hjælper tyske kolleger væk fra Nazityskland, inden han selv må flygte, først til Sverige og senere videre til England og USA hvor han bliver involveret i udviklingen af atombomben.

Tirsdag d. 16. januar:

Som dybest Brønd: Jeppe Aakjærs digtning og kulturelle betydning.

Johs. Nørregaard Frandsen, Professor emeritus i Litteratur- og Kulturvidenskab, Odense.

Jeppe Aakjærs (1866-1930) forfatterskab er meget betydeligt og hans digte centrale i den folkelige sang. Aakjær levede og skrev i en tid, hvor store forandringer prægede samfundet i by og på land.

Han forsvarede naturen og de svages ret og endda så markant at han påvirkede lovgivningen. Han kæmpede for historiens og traditionens ret mod det, han kaldte den åndløse og grådige økonomiske udnyttelse. Aakjær virkede som debattør, forfatter, foredragsholder, men størst var han i sin lyrik. Digtsamlingen *Rugens Sange* fra 1906 samt andre digte og samlinger fra hans hånd er trykt i et antal, der er helt usædvanligt i dansk litteratur. Foredraget vil indkredse og give eksempler på denne søgende sjæls liv og epokegørende værk.

Jorden rundt med mine strikkepinde.

Trine Eger Nielsen, Design by Trine Eger Nielsen, Skælskør.

Med eventyr i blodet og stor passion for strik og uld og for at leve livet fra hjertet, rejser Trine Eger Nielsen ud i verden og samler inspiration til sine design.

Ude under fremmede himmelstrøg, fordyber Trine sig og lade skaberlyst og kreativitet få frit spil og således sender hun drømme og eventyr helt ind i sine strikkeopskrifter. I 2018 og 2019 rejste Trine til smukke New Zealand.

Disse rejser danner grundlag for Trine første bog;
'Jorden rundt med mine strikkepinde, New Zealand'

I foråret 2022 rejste Trine til Irland i 6 uger og en ny bog er på vej.

Eftermiddagens foredrag handler om New Zealand, om uld og strik, men i høj grad også om at leve sine drømme ud.

Der vil således være masser af inspiration til at drømme, rejse, leve og strikke.

Tirsdag den 23. januar:

Et bud på demokratiet i Kerteminde Kommune.

Kasper Ejning Olesen, borgmester Kerteminde Kommune.

GENERALFORSAMLING.

Vær med til at forme fremtiden for seniorhøjskolen

Tirsdag den 30 januar:

Det regionale demokrati – set indefra.

Britta Nørgaard, tidl. chefjurist i Region Syddanmark. Kerteminde.

Folketinget besluttede i 2007 at oprette 5 nye regioner. Det var vigtigt at sikre, at de demokratiske principper blev indlejret i opbygningen af den nye politiske organisation.

Vi skal høre om, hvordan man i Region Syddanmark gerb opbygningen af et demokratisk organ an.

Hvilke principper havde særlig betydning?

Vi skal bagom demokratiet og fornemme, hvordan det ser ud indefra.

Hvilke krav stiller demokratiet til politikerne og de beslutninger de træffer.

Politikerne skal træffe beslutninger på vegne af borgerne. Lever de altid op til det?

Hvilke demokratiske rettigheder har vi som borgere, og hvordan påvirker det den offentlige forvaltning?

Debatten går ofte på, om vi har for mange DJØFere og for få varme hænder i den offentlige forvaltning – hvordan spiller demokratiet ind i den debat? Og hvorfor nedlægger vi ikke bare regionerne?

Marius – uldspinder og entreprenør.

Uffe Tønning Hansen, Journalist, bestyrelsesformand i Entreprenør Marius Pedersens Fond.

De blå containere og lastbiler fra Marius Pedersen ser man i dag over hele landet. Her på egnen er det også almindeligt kendt, at virksomheden begyndte med at lave veje. Marius var en usædvanlig iværksætter, og hans historie fortælles her af hans barnebarn, Uffe Tønning Hansen, der er formand for Entreprenør Marius Pedersens Fond. Uffe opridser firmaets udvikling til i dag og kommer ind på betydningen af fondsejet virksomhed.

Marius Pedersen, første vejtrømler. Privat foto LAaJ.

Tirsdag d. 6. februar.

Tak for sangen Carl.

Ida-Marie Vorre, Museumsinspektør, cand.mag. i musik med musikhistorisk specialisering, Odense. Carl Nielsen var en særdeles alsidig komponist. Mens han i udlandet primært er kendt for sin symfoniske musik, forbinder mange danskere ham i høj grad med en lang række folkekære melodier. Han har komponeret omkring 300 sange. Denne formiddag ser vi nærmere på nogle af dem fra den spæde begyndelse til de største hits. Undervejs vil der blive rig lejlighed til selv at synge med – både på dem vi kender så godt, og dem vi ikke kender endnu.

Vi skal også høre om de to museer, der findes for komponisten: Carl Nielsen Museet i Odense Koncerthus og Carl Nielsens Barndomshjem i skellet mellem Nr. Lyndelse og Nr. Søby i det midtfynske.

En eftermiddag med Evert Taube.

Eric Øtting Andresen, Journalist, Beder.

Sang og spil samt fortælling om den svenske nationalskjalds liv og sange. Et musikalsk foredrag fuldt af saltvand, blomsterenge og skønne kvinder

Tirsdag d. 20. februar:

Genfærd.

Ole Lejbach, billedkunstner, Odense.

”Genfærd” er et udstillings- og bogprojekt af billedkunstneren Ole Lejbach og forfatteren Jens Blendstrup. På Danmarks Forsorgsmuseum i Svendborg er de store kultegninger lige nu installeret og indgår på spektakulær vis i Fattiggårdens givne rammer. Ole vil fortælle om projektet, tankerne bag, udførelsen og hvorfor det passer så godt ind på Danmarks Forsorgsmuseum.

Demokratiets fødsel set igennem et æble.

Karsten Hansen, Støvring. Bonde, naturvejleder, smed, spillemand, TVvært, rejsende i ord og ikke mindst morfar, men nok mest kendt for en lang række naturprogrammer på TV2 s regionalkanaler. Historien om en af de præster som løftede demokratiet, folkesundheden og livsoplysningen og desuden samlede 600 frugttræssorter i sin have. Pastor Wøldike var en særling – men elsket og agtet både i hjem sognet og blandt havebrugsfolk. Fortællingen om ham, om de utallige æbletræer og hans virke i Himmerland trækker samtidig tråde til Danmarks store politiske udvikling i netop årene fra 1840 – 1890.

Tirsdag den 27. februar:

Udflugt Kerteminde og omegn. Program følger.

Tirsdag den 5. marts:

Hundslev Mølle - Fra juletræsplantage til vild have.

Alex Haurand, Kerteminde.

I efteråret 2019 udskiftede Alex og Vera en forvokset juletræsplantage med 2000 hjemmehørende træer og buske og gravede et hul til vand. Målet var at skabe plads i haven til et varieret plante og dyreliv.

Resultatet er et mangfoldigt liv OG i processen er der indsamlet utallige erfaringer fra den vilde have.

Om du har en altankasse, en kolonihave, er beboer i et boligselskab eller har egen have kan foredraget forhåbentlig inspirere dig til at give mere plads til en mangfoldig natur.

Alex Haurands have (privatfoto)

Sang og musik.

Yvonne Grill, Harndrup.

Yvonne Grill begyndte med Lindø Harmonikaklub, der var sponseret af Lindø-værftet.

Tirsdag d. 12. marts:

Konspirationstænkning, falske nyheder og ekkokamre.

Erik H.A. Jakobsen Cand. Mag i musik og idræt, højskolelærer Svendborg.

Forestillingen om konspirationer har en lang historie, men fænomenet er eksploderet i de senere år, og truer reelt en række samfunds sammenhængskraft og demokratiske fundament. Der gives nogle bud på hvordan det er kommet dertil og hvad vi måske er på vej hen mod.

En række nyere konspirationsteorier gennemgås, bl.a. amerikanske, sammen med helt aktuelle eksempler fra fx Rusland og Mellemøsten.

Rent mel i posen.

Ole Jeppesen, ejer af historiesnedkeriet, Odense.

Foredraget handler om dansk kornmølleri. I de seneste århundreder er mølleriet forandret. Modernisering og liberalisering har gjort op med gamle mølleprivilegier og skabte midt i 1800-tallet en helt ny situation for mølleejere og møllere.

Allerede under enevælden var der et stærkt ønske blandt fortalere for mere liberalisme og handelsmølleri, som mente, at Danmark skulle eksportere mel og dermed opnå formalingsgevinsten på kornet. Det lykkedes og gav i en periode store gevinster til investorerne, men det førte også til store faglige uenigheder og da eksportmulighederne ophørte i 1890'erne, blev der hård konkurrence i mølleribranchen

Tirsdag d. 19. marts:

Hel dags tur til Kobbermølle, Frøslev og Brundlund Slot eller Grænsekroen.

Tirsdag d. 2. april:

Højskolens egen dag.

Alle deltagere, bestyrelse og leder.

Hvem vinder Ukrainekrigen og hvad bliver konsekvenserne – militært og økonomisk.

Kom og hør Peter Viggo Jakobsen fra Forsvarsakademiet og Syddansk Universitet give sit bud på hvor krigen står lige nu, det videre forløb og udfald, og hvad det betyder for konfliktniveauet i verden mellem USA, Rusland og Kina og udviklingen i den globale økonomi.

Tirsdag d. 9. april:

Afslutningsfest.